

Warszawa, 16.04.2015 r.

SPOŁECZNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA WZYWA FRANCJĘ, ABY NIE DOPUŚCIŁA DO EKSTRADYCJI POLITYKA OPOZYCYJNEGO MUKHTARA ABLYAZOVA

Po aresztowaniu na podstawie „czerwonego alertu”, Mukhtar Ablyazov już od prawie dwóch lat przebywa w różnych miejscach pozbawienia wolności we Francji. Teraz, po zakończeniu procesów sądowych, los znanego opozycjonisty kazachstańskiego zależy od decyzji rządu francuskiego. W ciągu ostatnich dwóch lat najbardziej znane międzynarodowe, rosyjskie, ukraińskie i kazachstańskie organizacje ochrony praw człowieka, a także ok. 50 posłów do Parlamentu Europejskiego informowali o politycznym kontekście sprawy Ablyazova i wzywali Francję, aby odmówiła jego ekstradycji do Rosji i Ukrainy.

Prezydent Kazachstanu, Nursultan Nazarbayev, wykorzystując naciski polityczne i skorumpowanie urzędników w Rosji i Ukrainie, doprowadził do wydania przez te kraje wniosków o ekstradycję Ablyazova. Dowodem na to są opublikowane dokumenty, które uzyskały rozgłos nie tylko w europejskich mediach, lecz również wśród obrońców praw człowieka i parlamentarzystów. Powołując się na te dokumenty, Wysoki Sąd w Londynie w dniu 09.04.2014 r. odmówił ekstradycji sojusznika Ablyazova, Igora Kononko, do Ukrainy.¹ W ramach zarzutów postawionych politykowi opozycyjnemu Mukhtarowi Ablyazovowi, Kazachstan ściga również wielu jego sojuszników, którzy już otrzymali azyl polityczny w Polsce, Hiszpanii, Czechach, Austrii, Wielkiej Brytanii, Włoszech, Belgii, Łotwie, USA, na Węgrzech i w Szwajcarii. Jednocześnie odmówiono Kazachstanowi, Rosji i Ukrainie dokonania ich ekstradycji.

Niniejszy dokument zawiera fragmenty wypowiedzi obrońców praw człowieka, europosłów i członków PACE o niedopuszczalności ekstradycji Mukhtara Ablyazova.

1. PARLAMENTARZYŚCI EUROPEJSCY WZYWAJĄ DO OCHRONY POLITYKA OPOZYCYJNEGO PRZED EKSTRADYCJĄ

Przeciwko ekstradycji Mukhtara Ablyazova z Francji wystąpiło ok. 50-ciu członków Parlamentu Europejskiego, m.in.:

- Przewodniczący Podkomisji Praw Człowieka bieżącej i poprzedniej (2009-2014) kadencji: odpowiednio Elena Valenciano i Barbara Lochbihler, oraz przewodniczący innych komisji Parlamentu Europejskiego: Elmar Brok (Komisja Spraw Zagranicznych), Anna Fotyga (Podkomisja Bezpieczeństwa i Obrony), Pavel Svoboda (Komisja Prawna).
- Wiceprzewodniczący różnych komisji Parlamentu Europejskiego bieżącej kadencji: Kazimierz Ujazdowski (Komisja Spraw Konstytucyjnych), Liisa Jaakonsaari (Delegacja do komisji współpracy parlamentarnej między UE i Rosją), Andrzej Duda, Jadwiga Wiśniewska i Juan Lopez Aguilar (Delegacja do Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE).
- Wiceprzewodniczący i współprzewodniczący największych partii, które obecnie są reprezentowane w Parlamencie Europejskim: Jacek Saryusz-Wolski (Europejska Partia Ludowa), Marju Lauristin and Tanja Fajon (Postępowy Sojusz Socjalistów i Demokratów), Heidi Hautala i Rebecca Harms (Zieloni -

¹ Cytat z postanowienia sądu: „Korespondencja mailowa jest przedmiotem największego zainteresowania, ponieważ udowadnia (...) bez wszelkiej wątpliwości, że został naruszony tryb sporządzania wniosku o ekstradycję. (...) Materiał, na którym oparto wniosek, został sfabrykowany przez kancelarię prawną „Ilyashev i Partnerzy”.

Wolny Sojusz Europejski), Fernando Maura Barandiaran (Grupa Porozumienia Liberatów i Demokratów na rzecz Europy).

- Inni posłowie do Parlamentu Europejskiego bieżącej kadencji: Benedek Javor, Jarosław Leszek Wałęsa, Janusz Wojciechowski, Afzal Khan, Tonino Picula, Kosma Złotowski, Jan Olbrycht, Tunne Kelam, Ana Gomez, Beata Gosiewska, Marek Gróbarczyk, Marek Jurek, Zdzisław Krasnodębski, Stanisław Ożóg, Bolesław Piecha, Brando Benifei, Revault d'Allonnes Bonnefoy, Jonas Fernandez, Bogusław Liberadzki, Arne Lietz, Kati Piri, Soraya Post, Julie Ward, Josef Weidenholzer, Janusz Zemke, Michał Boni, Tomáš Zdechovský. Ponadto Ana Gomez i Fernando Maura Barandiaran złożyli wniosek o zgodę na widzenie z Mukhtarem Ablyazovem w miejscu jego przetrzymywania, jednak chwili obecnej nie otrzymali odpowiedzi.
- Posłowie do Parlamentu Europejskiego poprzedniej kadencji (2009-2014): obecny prezes Porozumienia Liberatów i Demokratów na rzecz Europy Graham Watson, jak również inni członkowie Parlamentu Europejskiego: Wiceprzewodniczący Porozumienia Liberatów i Demokratów na rzecz Europy, Niccolò Rinaldi, Nicole Kiil-Nielsen i Sonia Alfano.

Oświadczenia w sprawie poparcia Ablyazova wystosowali także posłowie do parlamentów narodowych, m.in.: hiszpański parlamentarzysta Ignasio Sanchez Amor, włoska senator Manuela Serra i przewodnicząca francuskiej parlamentarnej Komisji Spraw Europejskich, Danielle Auroi.

1.1. Postępowanie karne przeciwko Ablyazowowi ma kontekst polityczny:

- Była posłanka do Bundestagu, Viola von Cramon oświadczyła: *„Kazachstański oligarcha i polityk opozycyjny w 2011 roku nie bez podstaw otrzymał w Wielkiej Brytanii azyl polityczny. (...) Prześlęstw gospodarczych, których popełnienie zarzuca się oligarsze Ablyazowowi, praktycznie nie da się oddzielić od prześladowania politycznego polityka opozycyjnego, jakie miało miejsce również względem Khodorkovskiego w Rosji. (...) Rząd federalny powinien otwarcie wystąpić w tej sprawie i dać wyraźne do zrozumienia partnerowi francuskiemu, że wydalenie Ablyazova zagraża reputacji europejskiej”*.²
- Europosłanki Ana Gomes i Maria Lauristin zwróciły się do Federici Mogherini z apelem o „podniesienie kwestii groźby ekstradycji pana Ablyazova na forach poszczególnych rządów UE” i wystąpienie przeciwko jego ekstradycji. Posłanki zwracają uwagę na fakt, iż sprawa Mukhtara Ablyazova jest „wyraźnym przykładem nadużywania systemu Interpolu”: „Państwa członkowskie UE nie powinny współpracować z państwami autorytarnymi w kwestiach ścigania i ekstradycji osób, automatycznie i ślepo wykonując ich międzynarodowe nakazy aresztowania”.³

1.2. Państwa UE udzieliły ochrony sojusznikom Ablyazova:

- Polscy parlamentarzyści Tomasz Makowski, Łukasz Krupa i Maciej Mroczek zwracali uwagę na fakt, że kampania prześladowania przeciwników politycznych dotyczy bezpośrednio Mukhtara Ablyazova i związanych z nim osób: Muratbeka Ketebayeva, Tatiany Paraskevich i Aleksandra Pavlova.⁴
- Posłowie do Parlamentu Europejskiego Elmar Brok i Barbara Lochbihler wyrazili poważne obawy co do przestrzegania praw człowieka w przypadku ekstradycji działacza opozycyjnego Mukhtara Ablyazova, Aleksandra Pavlova i innych jego współpracowników.⁵

---

² http://www.gruene-bundestag.de/presse/pressemitteilungen_ID_2000147/2013/juli/eu-staaten-duerfen-sich-nicht-an-kasachischer-jagd-auf-oppositionspolitiker-beteiligen_ID_4389629.html

³ <http://www.anagomes.eu/PublicDocs/0935b812-175c-4497-941b-cb005dc85684.PDF>

⁴ <http://en.odfoundation.eu/a/3920,polish-parliamentarians-appeal-to-ukraine-s-authorities>

⁵ http://barbara-lochbihler.de/cms/upload/PDF_2013/11_14_D201357042_EB_BL_to_Ashton_on_MS_extradit_to_Kazakhstan.pdf

-
- Parlament Europejski w swojej rezolucji z dn. 13.03.2014 r. wezwał Kazachstan do „wycofania wszystkich żądań odnośnie wydania polityków opozycyjnych”.⁶
  - Ukraińska obrończyni praw człowieka Tatiana Pechonchik zwraca uwagę na to, iż sojusznicy Ablyazova otrzymali azyl polityczny w Wielkiej Brytanii (Zhaksylyk Zharimbetov i Roman Solodchenko), Polsce (Muratbek Ketebayev), Włoszech (Alma Shalabayeva i Alua Ablyazova), a Czechy i Wielka Brytania odmówiły Ukrainie wydania Tatiany Paraskevich i Igora Kononko. Wiadomo również, że w styczniu 2014 r. Austria odmówiła Rosji ekstradycji sojusznika Ablyazova, Artura Trofimova, a w lutym 2015 r. Hiszpania przyznała azyl Aleksandrowi Pavlovowi, byłemu szefowi ochrony Ablyazova.
  - 18 członków Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim wyraziło nadzieję, że „władze francuskie podejmą decyzję o udzieleniu ochrony panu Ablyazovowi i tym samym dołączą do innych krajów europejskich i państw członkowskich UE, takich jak Austria, Czechy, Włochy, Polska, Hiszpania, Szwajcaria i Wielka Brytania, które już udzieliły międzynarodowej ochrony członkom rodziny pana Ablyazova i innym związanym z nim dysydentom”.⁷

2. SPOŁECZNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA PODKREŚLA NIELEGALNY WPŁYW KAZACHSTANU NA ROSJĘ I UKRAINĘ W SPRAWIE ABLYAZOVA

„Biorąc pod uwagę działalność polityczną pana Ablyazova i informacje, publikowane przez międzynarodowe agencje informacyjne, widać wyraźnie, że w rzeczywistości za jego ściganiem stoją władze Kazachstanu”, - oświadczyło 18 posłów z ramienia Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim.⁸

2.1. Procedury ekstradycyjne nie były przejrzyste:

- 11 posłów do Parlamentu Europejskiego z Polski stwierdziło: „Wnioski o ekstradycję, wyraźnie mające charakter polityczny, zostały złożone w tym przypadku przez organy śledcze Rosji i Ukrainy (w okresie reżimu Yanukovycha), przy czym rządy obu krajów popierały władze kazachstańskie. Procedury ekstradycyjne nie są przejrzyste”.⁹ Na ten problem zwrócili także uwagę europoseł Kosma Złotowski i senator włoska Manuela Serra.¹⁰
- Kazimierz Ujazdowski, poseł do Parlamentu Europejskiego, powołując się na informacje organizacji pozarządowych, zauważył, że ściganie polityczne Ablyazova zostało przeprowadzone na prośbę Nazarbajewa skierowaną do Putina. Ujazdowski zwrócił także uwagę władz ukraińskich na fakt, że poprzez kancelarię prawną „Ilyashev i Partnerzy”, władze Kazachstanu „prowadziły dochodzenie i finansowały przygotowanie w odpowiednim terminie wniosków o ekstradycję, które Ukraina i Rosja wysłały do Francji po aresztowaniu pana Ablyazova”.¹¹

2.2. Ukraina wzywana jest do zaniechania nielegalnej współpracy z reżimami autorytarnymi:

- Poseł do Sejmu RP Artur Dębski i były prezydent Warszawy Marcin Świąćicki zaapelowali do władz ukraińskich o „zaniechanie współpracy z autorytarnymi reżimami Rosji i Kazachstanu w sferze nadużywania systemów Interpolu w celu prześladowania przeciwników politycznych”.¹²

---

⁶ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2014-0252&language=GA>

⁷ <http://en.odfoundation.eu/a/6070,the-social-democrats-intervene-on-mukhtar-ablyazov-s-case>

⁸ <http://en.odfoundation.eu/a/6070,the-social-democrats-intervene-on-mukhtar-ablyazov-s-case>

⁹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2014-007824+0+DOC+XML+V0//EN&language=en>

¹⁰ <http://en.odfoundation.eu/a/5270,kosma-zlotowski-in-mukhtar-ablyazov-s-case>

¹¹ <http://odfoundation.eu/i/fmfiles/pdf/26-03-2015-ujazdowski-ablyazov-fr-ua-valls-taubira-shokin-en.pdf?download>

¹² <http://en.odfoundation.eu/a/3920,polish-parliamentarians-appeal-to-ukraine-s-authorities>

-
- W dniu 14.10.2014 r. członkowie Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy Frank Schwabe, Chiora Taktakishvili, Mechthild Rawert, Kimmo Sasi, Mailis Reps, Pieter Omtzigt, Gerardo Giovagnoli i Tinatin Bokuchava wezwali Francję, Czechy i Hiszpanię by nie ekstradowały Mukhtara Ablyazova i jego współpracowników do Rosji, Ukrainy ani Kazachstanu: *„Zaangażowanie Ukrainy w tę sprawę to wyraźna legitymacja dla reżimu Yanukovycha, który ściśle współpracował z Rosją i Kazachstanem. Nowe władze ukraińskie powinny wyraźnie zdystansować się od działań poprzedniej władzy, które pozostawały w całkowitej sprzeczności ze standardami ochrony praw człowieka Rady Europy, a także zapewnić, iż nie będą podążać drogą politycznie umotywowanego nadużywania systemów Interpolu, ukierunkowaną na prześladowanie przeciwników politycznych”*¹³.
  - Członek holenderskiej delegacji w PACE Pieter Omtzigt poprosił zastępcę szefa ukraińskiej delegacji w PACE Serhiya Soboleva o przekazanie do wiadomości ukraińskich władz apelu o konieczności zaprzestania korupcyjnej współpracy, prowadzonej z kazachstańskimi i rosyjskimi organami śledczymi, w ramach ścigania Mukhtara Ablyazova.¹⁴

3. W UKRAINIE I ROSJI ABLIAZOVOWI NIE ZOSTANIE ZAGWARANTOWANE BEZPIECZEŃSTWO I SPRAWIEDLIWY PROCES SĄDOWY

Społeczność międzynarodowa ostrzega władze francuskie przed ekstradycją Ablyazova do Ukrainy lub Rosji. W tych krajach politykowi opozycjnemu grozi niesprawiedliwy proces sądowy, złe traktowanie i ingerencja Kazachstanu w jego sprawę.

3.1. obrońcy praw człowieka oświadczają, że ekstradycja Ablyazova będzie sprzeczna z prawem międzynarodowym

- Human Rights Watch wielokrotnie wzywała władze francuskie, aby *„nie dokonywały ekstradycji Ablyazova do Ukrainy lub Rosji. Zgodnie z prawem międzynarodowym i europejskim w zakresie ochrony praw człowieka, Francja ma obowiązek chronić Ablyazova, uznanego za uchodźcę w Wielkiej Brytanii, przed ekstradycją do dowolnego kraju, który może odesłać go z powrotem do Kazachstanu, gdzie będzie mu groziło poważne ryzyko okrutnego traktowania i jawnie niesprawiedliwego procesu sądowego.”*¹⁵
- Amnesty International również zauważyła, że *„rząd francuski powinien nie dopuścić do ekstradycji kazachstańskiego bankiera i opozycjonisty Mukhtara Ablyazova. (...) Ukraińskie i rosyjskie służby bezpieczeństwa regularnie współpracują ze służbą bezpieczeństwa Kazachstanu”. Amnesty International uważa, że Francja powinna zagwarantować ochronę Mukhtara Ablyazova: „W przeciwnym razie, Europa będzie głęboko zaangażowana w nieustanne naruszenia praw człowieka, będące palącym problemem republik Azji Środkowej, w tym Kazachstanu, gdzie tortury i złe traktowanie zatrzymanych i więźniów są zjawiskiem powszechnym”.*¹⁶
- Międzynarodowa Federacja na rzecz Praw Człowieka, Francuska Liga Praw Człowieka i Kazachstańskie Międzynarodowe Biuro Praw Człowieka i Przestrzegania Praworządności oświadczyły, że z uwagi na fakt, iż Ablyazov posiada status uchodźcy, *„wszelkie zarzuty wysunięte przeciwko panu Ablyazovowi muszą zostać zbadane na terenie Unii Europejskiej”.*¹⁷

---

¹³ <http://odfoundation.eu/a/5503.oswiadczenie-czlonkow-zgromadzenia-parlamentarnego-rady-europy-w-sprawie-mukhtara-ablyazova>

¹⁴ <http://ua.odfoundation.eu/i/fmfiles/pdf/merged.pdf>

¹⁵ <http://www.hrw.org/news/2014/01/09/france-protect-critic-kazakhstan-government>

¹⁶ <https://www.amnesty.org/press-releases/2014/01/france-stop-extradition-threatening-kazakhstani-dissident-torture/>

¹⁷ <https://www.fidh.org/International-Federation-for-Human-Rights/eastern-europe-central-asia/kazakhstan/kazakhstan-open-letter-to-mr-valls-and-mr-fabius-concerning-the-potential-13908>

-
- Kazachstańskie Międzynarodowe Biuro Praw Człowieka i Przestrzegania Praworządności twierdzi, że „decyzja sądu francuskiego o wydaniu M. Ablyazova krajom, w którym nie może mieć zagwarantowanego prawa do sprawiedliwego i otwartego rozpatrzenia jego sprawy przez kompetentny, niezawisły i bezstronny sąd, pozostaje w sprzeczności z międzynarodowymi standardami w dziedzinie poszanowania praw człowieka”.¹⁸
  - W dniu 27.11.2014 r. Moskiewska Grupa Helsińska, rosyjska organizacja pomocy dla uchodźców Komitet „Współpraca Obywatelska” i Ogólnorosyjski Ruch „Za prawa człowieka” zwróciły uwagę na fakt, że „metody prześladowania Ablyzova w wielu aspektach przypominają represje polityczne wobec Mikhaila Khodorkovskiego w Rosji i Yulii Tymoshenko w Ukrainie”.¹⁹ W dniu 01.04.2015 r. rosyjscy obrońcy praw człowieka wystosowali powtórny apel do władz francuskich, w którym stwierdzili: „Podejmując decyzję o deportacji Ablyazova do Rosji, sądy francuskie opierały się na gwarancjach formalnych, udzielonych przez przedstawicieli Prokuratury Generalnej FR. Jednakże nasze doświadczenie pokazuje, że takie gwarancje w wielu przypadkach nie są realizowane. Wystarczy przytoczyć przykład Sergeya Magnitskiego.”²⁰ Do apelu przyłączyły się również rosyjskie organizacje ochrony praw człowieka „Memoriał” i „Kontrola obywatelska”.
  - Znany rosyjski obrońca praw człowieka Lev Ponomarev zaznaczył: „(...) z całą pewnością mogę stwierdzić, że proces Ablyazova w Rosji, Ukrainie czy Kazachstanie będzie miał charakter bezprawny, a co więcej, zaangażowany politycznie.”
  - Ukraińskie organizacje ochrony praw człowieka również wezwały władze francuskie do uwzględnienia politycznego tła sprawy Ablyazova i do odmowy jego ekstradycji. Ukraińska Helsińska Unia Praw Człowieka oświadczyła: „Sprawa opozycjonisty kazachstańskiego Mukhtara Ablyazova jest jaskrawym przykładem braku rzeczywistych zmian w systemie ukraińskich organów ścigania, które w swojej działalności nadal kierują się metodami korupcyjnymi (...) Rażący jest fakt, że wszczęcie i przeprowadzenie postępowania karnego przeciwko Mukhtarowi Ablyazowowi w Ukrainie w rzeczywistości dokonywało się rękami władz Kazachstanu”.
  - Ponadto, apel do władz francuskich podpisały następujące ukraińskie organizacje ochrony praw człowieka: Centrum Informacji o Prawach Człowieka, Kijowski Dom Praw Człowieka, Stowarzyszenie Ukraińskiego Monitoringu Przestrzegania Praw Człowieka, Komisja Obrony Osób Niewinnie Oskarżonych, projekt „Bez granic!”, Centrum Swobód Obywatelskich, Centrum Studiów nad Społeczeństwem Obywatelskim i Charkowska Grupa Obrony Praw Człowieka.
  - W dniu 16.03.2015 r. ukraińskie Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich poinformowało Fundację Otwarty Dialog, że w 2014 r., że w wyniku wizyt monitorujących w aresztach śledczych i koloniach karnych w Ukrainie w 2014 r. ujawniono „naruszenia systemowe trybu przetrzymywania osób aresztowanych i osadzonych, skutkujące ich okrutnym lub poniżającym traktowaniem”.²¹

3.2. Wydanie Ablyazova Ukrainie lub Rosji będzie oznaczać jego przekazanie w ręce Kazachstanu:

- Posłowie do Parlamentu Europejskiego Michał Boni, Pavel Svoboda i Tomáš Zdechovský poinformowali władze francuskie, że „pozytywna decyzja odnośnie ekstradycji pana Ablyazova, jednego z najbardziej aktywnych przeciwników obecnego prezydenta Kazachstanu, pana Nursultana Nazarbajeva, do Rosji, wieloletniego sojusznika politycznego Kazachstanu, lub do Ukrainy, która przeprowadza obecnie niezmiernie trudne reformy strukturalne w celu zwalczania korupcji

---

¹⁸ http://www.bureau.kz/data.php?page=&n_id=6665&l=en

¹⁹ <http://en.odfoundation.eu/a/5484,open-letter-to-french-president-francois-hollande-from-russian-human-rights-activists>

²⁰ <http://mvvc44tv.cmle.ru/?a=note&id=27431#>

²¹ <http://en.odfoundation.eu/a/6128,ombudsman-sonditions-in-ukrainian-detention-centres-and-prisons-do-not-meet-european-standards>

---

systemowej, w szczególności w systemie wymiaru sprawiedliwości, będzie równoznaczna z wysłaniem pana Ablyazova prosto do Kazachstanu."²²

- „Ani Rosja, ani Ukraina nie mogą być traktowane jako kraje, zasługujące na zaufanie, w których Ablyazov mógłby liczyć na sprawiedliwy proces sądowy, i gdzie zostanie mu zapewnione bezpieczeństwo” - powiedział w swoim przemówieniu do Mogerini europoseł Fernando Maura.²³ Poseł Kazimierz Ujazdowski zgodził się z nim, zwracając uwagę na powolne tempo lustracji i walki z korupcją w systemie ścigania i systemie penitencjarnym Ukrainy, a także zagrożenie życia polityków opozycyjnych w Rosji (na przykładzie Borysa Nemtsova).
- „Nie pomagać Nazarbayevowi w prześladowaniu głównego oponenta politycznego Mukhtara Ablyazova”, - z takim apelem do prezydenta Francji zwrócili się znani działacze obywatelscy z Kazachstanu: obrońcy praw człowieka Bakhytzhan Toregozhina, dziennikarka Irina Petrushova oraz przedstawiciele kazachstańskiej emigracji politycznej (reżyser teatralny Bulat Atabayev, polityk opozycyjny Muratbek Ketebayev, dziennikarz Igor Vinyavskiy).²⁴
- Przebywający w kazachstańskiej kolonii karnej więzień polityczny Vladimir Kozlov wezwał władze francuskie do wstrzymania ekstradycji jego sojusznika, Mukhtara Ablyazova, przypominając o przestępczych metodach reżimu kazachskiego: „(...) proszę przypomnieć sobie porwanie rodziny Ablyazova we Włoszech, próby wydania Kazachstanowi jego współpracowników: Aleksandra Pavlova i Muratbeka Ketebayev w Hiszpanii.”

Niniejszym wzywamy rząd francuski, aby wziął pod uwagę akty nielegalnej współpracy pomiędzy Kazachstanem a Ukrainą w sprawie Ablyazova i rozważył liczne oświadczenia szeregu organizacji ochrony praw człowieka, członków PACE, Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE, posłów do Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych państw europejskich o niedopuszczalności ekstradycji opozycjonisty kazachstańskiego z Francji. W Rosji i Ukrainie Ablyazowowi grozi nie tylko nieuczciwy proces sądowy i złe traktowanie, ale również przesłuchania na korzyść linii Kazachstanu, a nawet przekazanie Kazachstanowi.

Decyzja rządu francuskiego w sprawie ekstradycji Ablyazova musi być w zgodzie z postanowieniami umów międzynarodowych dotyczących praw człowieka i praw uchodźców. Artykuł 3 Europejskiej Konwencji o Ekstradycji zabrania ekstradycji w przypadku, jeżeli zarzuty przeciwko danej osobie mają na celu jego ściganie i ukaranie ze względu na jej poglądy polityczne, lub sytuacja takiej osoby może ulec pogorszeniu z tej przyczyny. Zgodnie z artykułem 3 Konwencji ONZ w Sprawie Zakazu Stosowania Tortur, „żadne Państwo Strona nie może wydalać, zwracać („refouler“) lub wydawać innemu państwu danej osoby, jeżeli istnieją poważne podstawy, by sądzić, że może jej tam grozić stosowanie tortur“.

W celu otrzymania bardziej szczegółowych informacji prosimy o kontakt:

Igor Savchenko – igor.savchenko@odfoundation.eu

Lyudmyla Kozlovska – lyudmylakozlovska@odfoundation.eu

Fundacja Otwarty Dialog

---

²² <http://en.odfoundation.eu/a/6225,meps-from-poland-estonia-and-the-czech-republic-in-a-joint-appeal-to-the-french-authorities-concerning-ablyazov>

²³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=WQ&reference=E-2015-004056&format=XML&language=EN>

²⁴ <http://en.odfoundation.eu/a/5502,an-open-letter-to-president-francois-hollande-from-representatives-from-the-kazakh-opposition>